

Ferahfezâ Makamı Seyri (2)

İstanbul Belediyesi Konservatuvarı (Darül-Elhan) Türk Musikisi Talebe Cemiyeti

Ahmet Şefik Gürmeriç

Usûlü : S o f y a n

[1904 - 1967]

Ferahfezâ Makamı

a) Durağı: Yegâh perdesidir.

b) Seyri: İnicidir.

c) Güçlüsü: Ferahfezâ inici bir makam olduğu için güçlü, tiz durak Acem perdesidir. Makamın yarım kararı Çargâh çeşnisiyle bu perdede yapılır.

d) Yeden: Kaba Nim Hicaz perdesidir.

e) Donanım: Si için küçük mücenneb bemolü donanıma yazılır. Gerekli değişiklikler eser içinde gösterilir.

f) Dizisi: Aşağıdaki şekillerde de görüldüğü gibi, iki dizinin birleşmesinden meydana belmiştir. Acem Aşiran perdesindeki Çargâh makamı dizisi ve Yegâh perdesindeki Bûselik makamı dizilerinin birlikte kullanılmasıyla, Ferahfeza makamı meydana gelmiştir.

Seyri:

Ferahfeza makamının seyrine genellikle Acem perdesi civarından başlanır. Çargâh perdesine kadar inilerek Çargâh'lı, Dügâh perdesinde Kürdi'li kalırlar yapılır. Fazlaca genişleme seslerinin kullanılmadığı Ferahfeza makamının bitiş sesleri ise Bûselik dizisi ile olur. Yegâh perdesindeki Bûselik dizisinin sesleri kullanılarak, Yegâh perdesinde karar verilir.

Kaynak : Türk Musikisi Nazariyâtı ve Usûlleri-Kudüm Velvelleri / İsmail Hakkı ÖZKAN [1941- 2010]

S o f y a n Usûlü

*) Dört zamanlıdır.

*) İki tane iki (2 +2 = 4) zamanın veya iki Nim Sofyân'ın birleşmesinden meydana gelmiştir.

*) 4/8'lik ve 4/4'lük iki mertebesi varsa da, 4/4'lük ikinci mertebe daha çok kullanılmıştır.

*) Pışrevlerde, İlâhîlerde, şarkılarda, türkülerde, oyun havalarında, kısaca özel usûl mecburiyeti olmayan hemen her formada kullanılmıştır

S o f y a n D a r b Usûlü

1 . Darb :

(Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]

2 . Darb :

(Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]

3 . Darb :

(Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]